

23. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность / Х. Хекхаузен. – 2-е изд. – СПб.: Питер; М. : Смысл, 2003. – 860 с.
24. Мочерний С. В. Економічна енциклопедія. – Т. 2 / С. В. Мочерний. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 848 с.
25. Семикіна М. В. Інноваційна праця в конкурентному середовищі: загальна методологія, мотиваційні основи регулювання : монографія / М. В. Семикіна, Л. А. Коваль. – Кіровоград: Степ, 2002. – 212 с.
26. Баранова И. В. Методические подходы к оценке инновационной активности и инновационного потенциала вуза / И. В. Баранова, М. В. Черепанова // Образование. – 2006. – №4. – С. 163-166.
27. Трифилова А. А. Оценка инновационной активности предприятий / А. А. Трифилова // Инновации. – 2003. – №10. – С. 51–55.
28. Ильин Е. П. Психология творчества, креативности, одаренности / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2011. – 444 с.
29. Кирсанов К. Креативный и эвристический менеджмент / К. Кирсанов // Организационное управление и управление изменениями // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.kreakratia.ru>
30. Дудар Т. Г. Інноваційний менеджмент : навч. посібн. / Т. Г. Дудар, В. В. Мельниченко. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.

УДК 332.1 (043.3)

Гхома Муса Ібрагім Абдула

Луцький національний технічний університет

МІЖРЕГІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ: СТРУКТУРИЗАЦІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ

У статті розглянуто структуру і особливості формування міжрегіональних економічних зв'язків. Акцентовано увагу на використання системного підходу до структуризації міжрегіональних економічних зв'язків. Подано авторське бачення структуризації міжрегіональних економічних зв'язків. Схематично відображено горизонтальні та вертикальні міжрегіональні економічні зв'язки. Розглянуто особливості формування міжрегіональних економічних зв'язків в розрізі об'єкта, предмета, завдань та принципів.

Ключові слова: міжрегіональні економічні зв'язки, структура, формування, регіон, середовище, ресурси, потокові процеси, ланцюг вартості.

Ghoma Musa Ibrahim Abdullah

INTERREGIONAL ECONOMIC RELATIONS: STRUCTURAL AND FEATURES OF FORMATION

The article deals with the structure and peculiarities of the formation of interregional economic ties. The emphasis is placed on the use of a systematic approach to structuring interregional economic ties. The author's vision for structuring inter-regional economic relations is presented. Schematically illustrates horizontal and vertical interregional economic ties. Features of formation of interregional economic relations in the context of object, subject, tasks and principles are considered.

Key words: interregional economic ties, structure, formation, region, environment, resources, flow processes, value chain.

Гхома Муса Ибрагим Абдула

МЕЖРЕГИОНАЛЬНЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ: СТРУКТУРИЗАЦИЯ И ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ

В статье рассмотрена структура и особенности формирования межрегиональных экономических связей. Акцентировано внимание на использовании системного подхода к структурированию межрегиональных экономических связей. Представлено авторское видение структуризации межрегиональных экономических связей. Схематично отражено горизонтальные и вертикальные межрегиональные экономические связи. Рассмотрены особенности формирования межрегиональных экономических связей в разрезе объекта, предмета, задач и принципов.

Ключевые слова: межрегиональные экономические связи, структура, формирование, регион, среда, ресурсы, потоковые процессы, цепь стоимости.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Трансформація економіки країни супроводжується наявністю диференціації рівнів економічного розвитку регіонів, розбалансованою структурою їх господарства, порушенням єдиного економічного простору країни тощо. Вирішення даних проблем вимагає поглиблення процесів міжрегіональної інтеграції, укріплення міжрегіональних економічних зв'язків, територіального поділу праці, забезпечення ефективної спеціалізації економіки регіону. Регіон є економічною системою, відкритість якої проявляється через взаємодію з іншими регіонами, внаслідок

чого формуються міцні зв'язки у різних видах економічної діяльності та на різних територіальних рівнях.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблема формування міжрегіональних економічних зв'язків, дослідженню їх особливостей займалися такі науковці як С. Бурбело [6], В. Євдокименко [3], І. Сторонянська [1, 2], І. Яскал [3], О. Клімович [5], Н. Мікула [4], Попова І. А. [6], та інші. Проте, і досі залишаються дискусійними питання щодо структуризації міжрегіональних економічних зв'язків, особливостей їх формування, що вимагає проведення поглиблених досліджень в даному напрямі.

Цілі статті: визначення структури міжрегіональних економічних зв'язків та особливостей їх формування в умовах сьогодення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Деталізуючи міжрегіональні економічні зв'язки, їх структуру можна представити наступним чином (рис. 1). Розглядаючи міжрегіональні економічні зв'язки, які формуються між територіальними одиницями, слід використовувати системний підхід, згідно якого регіон є відкритою економічною системою, яка взаємодіє з іншими територіями та, яка має вхід у дану систему, що представлений різними видами ресурсів (фінансових, матеріальних, інформаційних, ін). Такі ресурси надходять у розпорядження територіальної економічної системи і залучаються у сферу обігу. На виході із системи трансформовані в процесі обміну ресурси можуть бути інтегровані в іншу територіальну систему та готовий продукт, який може споживатися суб'єктами господарювання інших територіальних систем.

Вектор зовнішніх параметрів характеризує вплив зовнішнього середовища на формування міжрегіональних економічних зв'язків і є сукупністю впливів, які неможливо або економічно недоцільно змінити з боку територіальної економічної системи. До таких параметрів відносять ринкову ситуацію, податкову та кредитну політику держави тощо [7].

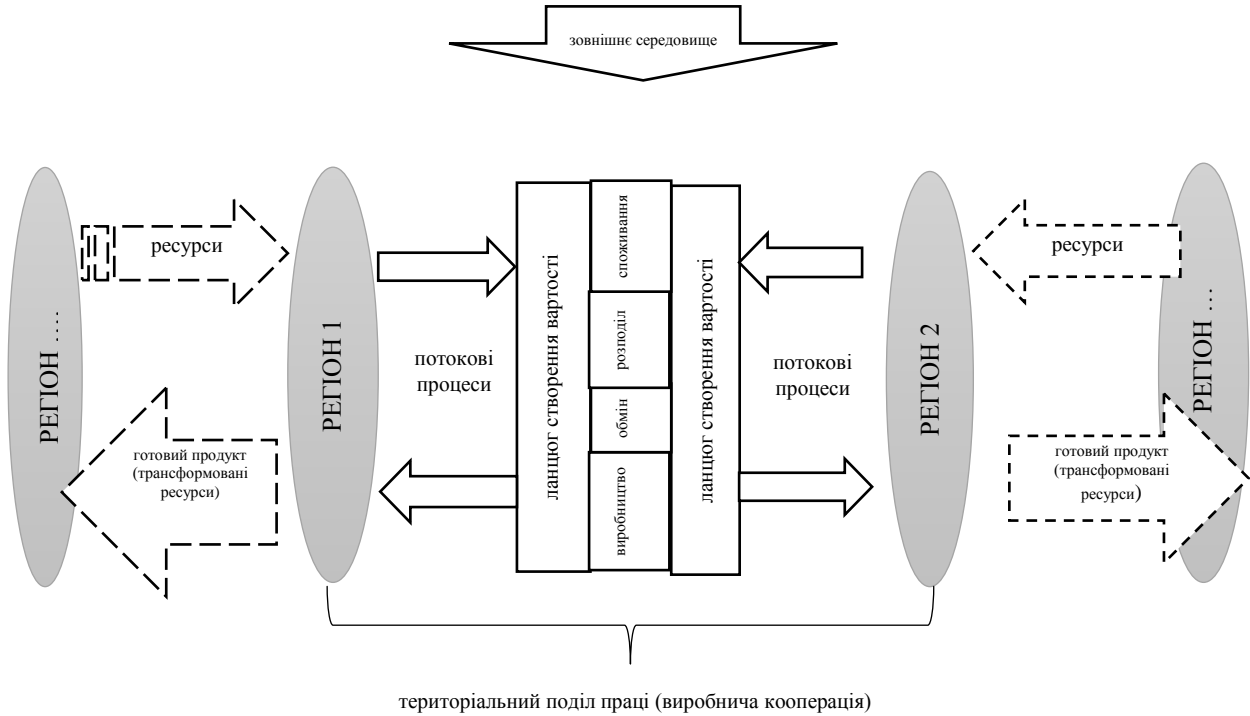

Рис.1. Структура міжрегіональних економічних зв'язків
Примітка. Розроблено автором

В свою чергу, регіони за рахунок формування різного роду зв'язків формують ланцюг створення вартості, який передбачає виробничу кооперацію підприємств в сфері виробництва, обміну, розподілу і споживання. Формування та зміцнення економічних зв'язків дозволить найефективніше розкрити і використати внутрішній потенціал територій, а також забезпечити їх інтеграцію в єдиний економічний простір країни. В протилежному випадку – їх ослаблення негативно вплине на переваги взаємодоповнення регіональної економіки і створить загрозу економічній безпеці країни. Слід зауважити, що міжрегіональні економічні зв'язки можуть формуватися як між, так і всередині окремих видів економічної діяльності, утворюючи таким чином горизонтальну та вертикальну модель таких зв'язків (рис. 2).

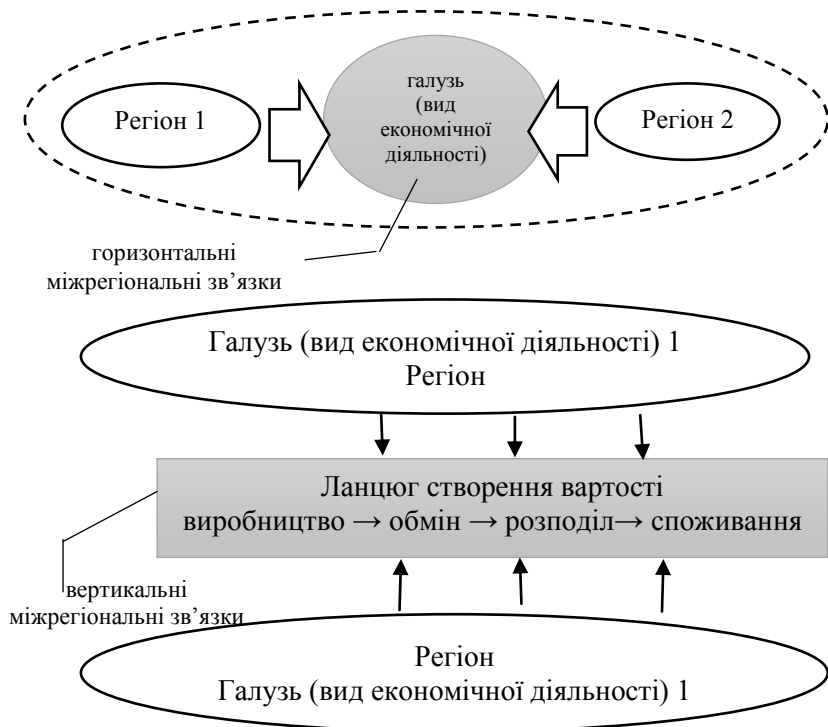

Рис. 2. Схематичне відображення горизонтальних та вертикальних міжрегіональних економічних зв'язків
Примітка. Розроблено автором

При дослідженні міжрегіональних економічних зв'язків важливим постає питання визначення особливостей їх формування з точки зору обґрунтування об'єкта, предмета, завдань та принципів формування цих зв'язків. Особливості формування міжрегіональних економічних зв'язків наведено у табл. 1, які розглянемо з точки зору визначення їх складових: об'єкта, предмета, завдань та принципів.

Таблиця 1

Особливості формування міжрегіональних економічних зв'язків

Складові	Територіальні утворення (регіон)	Міжрегіональні економічні зв'язки
Об'єкт	економічні процеси та явища, ресурси	потокові процеси міжрегіональних економічних систем та їх об'єднання в єдиний технологічний ланцюг створення вартості
Предмет	просторове розміщення продуктивних сил (ресурсів, виробничих комплексів); здійснення економічних процесів та явищ у конкретному регіоні	Дослідження спільних інтересів, цінностей та взаємовідносин (економічних зв'язків) окремих територій
Завдання	<ul style="list-style-type: none"> - забезпечення сталого економічного зростання територій; - забезпечення економічної безпеки регіону; - ефективне використання ресурсного потенціалу регіону; - забезпечення високого рівня життя населення території; - формування збалансованої структури економіки регіону; - ефективне використання конкурентних переваг регіону 	<ul style="list-style-type: none"> - забезпечення координації потокових процесів у межах міжрегіональних економічних систем; - формування стійких економічних зв'язків між окремими територіями; - забезпечення територіального поділу праці, її спеціалізації та кооперації; - зменшення регіональних асиметрій у рівнях розвитку міжрегіональних економічних систем; - ефективна імплементація регіонів у єдиний економічний простір країни
Принципи	<ul style="list-style-type: none"> - спеціалізації економіки території; - раціонального природокористування; - цілісності територіальної економічної системи; - відкритості економіки території; - рівноваги територіальної економічної системи; - міжнародного поділу праці; - мінімізації витрат 	<ul style="list-style-type: none"> - територіального поділу праці; - рівноправності та взаємної вигоди для територіальних утворень; - збалансованого розвитку регіонів; - інтеграції (взаємодії) різних видів економічної діяльності

Примітка. Розроблено автором

Отже, якщо об'єктом дослідження регіонів є економічні процеси та явища, які проходять та виникають на конкретній території, то об'єктом міжрегіональних економічних зв'язків виступають потокові процеси міжрегіональних економічних систем, а також сам процес об'єднання потоків (ресурсів) в єдиний технологічний ланцюг створення вартості. В якості предмета вивчення міжрегіональних економічних зв'язків слугують дослідження спільних інтересів, цінностей та взаємовідносин (економічних зв'язків) окремих територій на предмет забезпечення територіального поділу праці та виробничої кооперації між підприємствами різних територій. Завдання формування міжрегіональних економічних зв'язків полягає у наступному:

- забезпеченні координації поточкових процесів у межах міжрегіональних економічних систем;
- формуванні стійких економічних зв'язків між окремими територіями;
- забезпеченні територіального поділу праці, її спеціалізації та кооперації;
- зменшенні регіональних асиметрій у рівнях розвитку міжрегіональних економічних систем;
- ефективній імплементації регіонів у єдиний економічний простір країни.

В свою чергу, принципами формування міжрегіональних економічних зв'язків є:

- територіальний поділ праці, який спрямований на забезпечення виробничої кооперації між суб'єктами господарювання різних територій, спеціалізації та кооперації праці в межах замкнутого виробничого ланцюга;
- рівноправність та взаємна вигода для територіальних утворень-учасників міжрегіональних економічних зв'язків, що передбачає партнерство у створенні ланцюга вартості та єдність у досягненні кінцевого позитивного результату (сталого економічного зростання територій);
- збалансований розвиток регіонів, який спрямований на постійне удосконалення міжрегіональних економічних зв'язків шляхом створення оптимального співвідношення між потоками, які входять у міжрегіональну економічну системи та результатами на виході із цієї системи;

- інтеграція (взаємодія) різних видів економічної діяльності, що дозволяє сформувавши вертикальні і горизонтальні міжрегіональні економічні зв'язки.

Висновки. Отже, проведена структуризація міжрегіональних економічних зв'язків дозволить провести оцінку їх розвитку, та на цій основі – розробити механізм удосконалення формування.

1. Сторонянська І. З. Міжрегіональні інтеграційні процеси в Україні: Тенденції та перспективи розвитку. – Львів : ІРД НАН України, 2009. – 392с.
2. Сторонянська І. З. Міжрегіональна інтеграція в Україні : монографія / І. З. Сторонянська, С. Шульц. Львів, Арал, 2007. – 292 с.
3. Євдокименко В. К. Особливості регіонального регулювання економічної інтеграції : монографія / В. К. Євдокименко, І. В. Яскал. – Чернівці : Прут, 2011. – 256 с. – С. 22.
4. Мікула Н. А. Транскордонне співробітництво / Н. А. Мікула, В. В. Толкованов. – Київ : Крамар, 2011. – 259 с.
5. Клімович О. Зміст та форми міжрегіонального співробітництва / О. Клімович // Зб. наук. пр. «Економічний аналіз». – Вип. 12. – Ч. 1. – Тернопіль, 2013. – С. 145–149.
6. Попова І. А. Роль міжрегіонального співробітництва в активізації регіонального розвитку / І. А. Попова, С. О. Бурбело // Проблеми і перспективи розвитку економіки і управління. – 2014. – С. 64–68.
7. Герасимчук З. В. Регіональні логістичні системи: теорія та практика : монографія / З. В. Герасимчук, Л. Л. Ковальська, Н. В. Хвищун, О. Д. Мороз. – Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2010. – 256 с.

УДК 351

Зось-Кіор М. В., д.е.н., доцент

Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

ОБҐРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ

У статті представлено обґрунтування напрямів забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень в реалізації заходів державної політики зайнятості.

Зось-Кіор М. В.